

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość VIII > Wartość przekazywanych informacji poprzez radio

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Już od najmłodszych lat dziecko styka się z różnego typu mediami i środkami społecznego przekazu. Jest to między innymi także radio. Dzieci, adekwatnie do swojego wieku uczą się umiejętności gromadzenia i weryfikowania informacji zdobytych tą drogą. Warto proponować dzieciom audycje, które są wartościowe, poszerzają ich wiedzę o świecie, wyobraźnię i wrażliwość. W tym wieku należy unikać nadmiaru informacji i bodźców, tzw. „szumu informacyjnego”.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. J. Tuwim, *Ptasie radio*, w: I. Tuwim, J. Tuwim, *Tuwim dzieciom*, wyd. Nasza Księgarnia, Warszawa 2012, s. 68-73.

Wstęp

Julian Tuwim (1894-1953), polski pisarz, poeta, autor skeczy, librett operetkowych i tekstów piosenek, tłumacz literatury obcej. Współzałożyciel kabaretu literackiego „Pod Pikadorem” i grupy poetyckiej „Skamander”. Publikował w tygodniku „Wiadomości Literackie”. Brat polskiej literatki i tłumaczki Ireny Tuwim. Znany również z literatury dziecięcej. Jest autorem wierszy i opowiadań, m. in.: *Lokomotywa*, *Murzynek Bambo*, *Rzepka*, *Ptasie radio*, *O Grzesiu kłamczuchu i jego cioci*, *Zosia Samosia*, *Okulary* i innych.

Cytat

Ptasie radio

„Halo, halo! Tutaj ptasie radio w brzozowym gaju,

Nadajemy audycję z ptasiego kraju.

Proszę, niech każdy nastawi aparat,

Bo sfrunęły się ptaszki dla odbycia narad:

Po pierwsze – w sprawie,

Co świtem piszczy w trawie?

Po drugie – gdzie się

Ukrywa echo w lesie?

Po trzecie – kto się

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość VIII > Wartość przekazywanych informacji
poprzez radio

Ma pierwszy kąpać w rosie?

Po czwarte – jak

Poznać, kto ptak,

A kto nie ptak?

A po piąte przez dziesiąte

Będą ćwierkać, świstać, kwilić,

Pitpilitać i pimpilić

Ptaszki następujące:

Słowik, wróbel, kos, jaskółka,

Kogut, dzięcioł, gil, kukułka,

Szczygieł, sowa, kruk, czubatka,

Drozd, sikora i dzierlatka,

Kaczka, gąska, jemiołuszka,

Dudek, trznadel, pośmiecuszka,

Wilga, zięba, bocian, szpak

Oraz każdy inny ptak.

Pierwszy – słowik

Zaczął tak:

«Halo! O, halo lo lo lo lo!

Tu tu tu tu tu tu tu

Radio, radijo, dijo, ijo, ijo,

Tijo, trijo, tru lu lu lu lu

Pio pio pijo lo lo lo lo lo

Plo plo plo plo halo!»

Na to wróbel zaterlikał:

«Cóż to znowu za muzyka?

Muszę zajrzeć do słownika,

By zrozumieć śpiew słowika.

Ćwir ćwir świrk!

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość VIII > Wartość przekazywanych informacji
poprzez radio

Świr świr ćwirk!

Tu nie teatr

Ani cyrk!

Patrzcie go! Nastroszył piórka!

I wydziera się jak kurka!

Dość tych arii, dość tych liryk!

Ćwir ćwir czyrik,

Czyr czyr ćwirik!»

I tak zaczął ćwirzyć, ćwikać,

Ćwierkać, czyrkać, czykczyrikać,

Że aż kogut na patyku

Zapiał gniewnie: «Kukuryku!»

Jak usłyszy to kukułka,

Wrzaśnie: «A to co za spółka?

Kuku-ryku? Kuku-ryku?

Nie pozwalam, rozbójniku!

Bierz, co chcesz, bo ja nie skapię,

Ale kuku nie ustąpię.

Ryku – choć do jutra skrzecz!

Ale kuku – moja rzecz!»

Zakukała: kuku! kuku!

Na to dzieciół: stuku! puku!

Czajka woła: czyjaś ty, czyjaś?

Byłaś gdzie? Piłaś co? Piłaś, to wylaż!

Przepióreczka: chodź tu! Pójdź tu!

Masz co? daj mi! rzuć tu! rzuć tu!

I od razu wszystkie ptaki

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość VIII > Wartość przekazywanych informacji
poprzez radio

W szczebiot, w świegot, w zgiełk – o taki:

«Daj tu! Rzuć tu! Co masz? Wiórek?

Piórko? Ziamko? Korek? Sznurek?

Pójdź tu, rzuć tu! Ja ćwierć i ty ćwierć!

Lepię gniazdko, przylep to, przytwierdź!

Widzisz go! Nie dam ci! Moje! Czyje?

Gniazdko ci wiję, wiję, wiję!

Nie dasz mi? Takiś ty? Wstydz się, wstydz się!»

I wszystkie ptaki zaczęły bić się.

Przyfrunęła ptasia policja

I tak się skończyła ta leśna audycja”.

Podsumowanie

Przytoczony tekst to znany wiersz Juliana Tuwima „Ptasie radio”. Ukazuje on świat ptaków z wykorzystaniem licznych środków poetyckich m. in. personifikacji, słów dźwiękonaśladowczych, neologizmów, powtórzeń, które sprawiają, że tekst ten jest zabawny, dowcipny i atrakcyjny w odbiorze. Swoim śpiewem ptaki naśladują radio: są tu muzyka i dyskusje. Jednak, tak jak w ludzkim świecie, radio może być źródłem cennych informacji i kontaktu z pięknem, ale też powodem nieporozumień i kłótni.